

MODULUL: MIGRAȚIA – DE VORBĂ CU COPIII.

ACTIVITATE CU COPII

ARGUMENT

Factorii sociali, politici, economici și/sau naturali determină multe persoane să își schimbe locul de trai și de muncă. Mii de părinți au plecat peste hotare din varii motive, fără a avea posibilitatea să fie însoțiți de copii. În majoritatea cazurilor, copiii au rămas în grija bunicilor sau a rudelor apropiate.

Plecarea la muncă peste hotare este o decizie nu ușoară. Fără îndoială, migrația oferă posibilități pentru îmbunătățirea traiului și a vieții întregii familii. Copiii beneficiază de bunuri materiale (vestimentație, încălțăminte, produse alimentare), asistență medicală de calitate, vacanțe și călătorii în străinătate. Părinții încearcă să compenseze lipsa lor prin îndeplinirea dorințelor copiilor. Cu toate acestea, până a se adapta unei vieți fără unul sau ambii părinți alături, copilul trece prin mai multe schimbări.

Părinții la rândul său, ca și copiii, au nevoie de a fi înțeleși și acceptați cu decizia pe care au luat-o – de a pleca la muncă peste hotare. Copiii își doresc să se simtă importanți și valorizați. Din acest motiv, este oportună încurajarea copiilor pentru a-și susține părinții prin menținerea unei relații pozitive la distanță.

Activitatea cu copiii pornește de la premisa – copilul este o resursă importantă pentru facilitarea comunicării pozitive cu părinții, în pofida distanței geografice.

SCOP

Reducerea efectelor negative și eficientizarea beneficiilor migrației, prin îmbunătățirea relației părinte-copil.

OBIECTIVE

- Înțelegerea fenomenului migrației ca eveniment al vieții ce poate avea loc în oricare societate.
- Sensibilizarea copiilor la necesitățile părinților.
- Facilitarea dezvoltării abilităților de comunicare pozitivă cu părinții înainte de plecare și la distanță.

COMPETENȚE

Pe parcursul și la finalul atelierului de formare, copiii:

- vor identifica și conștientiza nu doar efectele negative ale migrației, dar inclusiv efectele pozitive;
- vor înțelege mai bine rolul lor în menținerea unei relații pozitive cu părinții;
- vor însuși cum să-și sprijine/ susțină părinții înainte și după plecare;
- vor dezvolta abilitatea de comunicare constructivă și pozitivă cu părintele/ părinții plecați;
- vor cunoaște cui/ unde să se adreseze după ajutor la necesitate, pentru a se simți în siguranță și protejați.

MODALITATEA DE DESFĂȘURARE

Activitățile prezentate sunt destinate copiilor de 7-16 ani. Grupurile vor fi formate pe categorii de vârste, în număr de 12-16 persoane. Grupul vârstei mai mici va include copii de 7-11 ani. Grupul vârstei celor mari va include copii de 12-16 ani. Se recomandă să fie un grup mixt din perspectiva de gen.

Organizarea și desfășurarea atelierului cu copii are la bază principiile învățării experiențiale și a interacțiunii participative, unde participanții au un rol activ, sunt implicați în sensul emiterii de idei, discută, pun la îndoială, argumentează.

În procesul desfășurării activităților cu copiii se vor respecta principiile: confidențialității, flexibilității, respectării individualității și necesităților fiecărui participant.

Activitățile din cadrul atelierului includ exerciții practice care încurajează copiii spre exprimarea liberă a opiniilor, emoțiilor, spre creativitate.

Pentru realizarea scopului și obiectivelor sunt propuse următoarele metode: brainstorming, discuții, lucru în grupuri.

Activitatea se va desfășura într-o sală spațioasă, suficient pentru ca copiii să se miște fără obstacole, scaunele inițial vor fi așezate în semicerc.

Rolul facilitatorului este deosebit de important în desfășurarea activităților cu copiii. Facilitatorul:

- va manifesta atitudine tolerantă și încurajatoare față de participanții la atelier;
- va stimula motivația și creativitatea participanților;
- va încuraja și susține încrederea participanților în propriul succes;
- va încuraja exprimarea liberă;
- va acorda timp pentru împărtășirea experienței proprii.

MODEL ACTIVITATE PENTRU GRUP COPII 7-11 ANI

DURATA: 90 min

MATERIAL NECESARE

- proiector, ecran, boxe, laptop
- 4 foi flipchart
- coli albe A4
- coli colorate A4
- foarfece
- 4 seturi carioci
- markere 4 culori
- 4 clei-creion
- bandă adezivă

PAȘI

I. Prezentare (10 min)

1) Pregătiți din timp:

- decupați din hârtie albă cercuri cu diametrul 5 cm, ce vor fi desenate de copii,
- decupați din hârtie colorată frunze verzi și galbene;
- un poster pe care desenați un peisaj care să conțină soare, nurași, poieniță, copaci, lac/râu, astfel ca să fie spațiu unde să fie lipite „mutrițele”;
- un poster pe care desenați un copac cu ramuri fără frunze.

2) Vă prezentați grupului (nume, prenume, funcția pe care o dețineți) și descrieți în linii generale cu ce vă ocupați.

3) Rugați copii să deseneze o „mutriță” care seamănă cu dispoziția pe care o are la moment, să scrie prenumele pe foiță și s-o lipească pe poster. Instrucțiunea – *Acest peisaj este un spațiu pentru toți copiii. Fiecare copil are un loc sub soare. Lipește „mutrița” ta în acel loc unde vrei că te simți confortabil și spune cum te simți și de ce ai ales acest loc sub soare.*

4) După ce toți copiii se vor prezenta faceți concluzie despre dispoziția pe care o au copiii.

5) Explicați scopul întâlnirii.

II. Discuție „Fenomenul și efectele migrației” (10 min)

1) Pregătiți din timp un poster pe care desenați un copac doar cu ramuri.

2) Întrebați copiii ce înseamnă din punctul lor de vedere migrație și plecarea adulților la muncă peste hotare.

- *Ce înseamnă pentru voi migrația și plecarea adulților la muncă peste hotare?*

- 3) Spuneți copiilor că urmează să vedeți împreună care sunt efectele plecării părinților peste hotare. Instrucțiunea – *Avem în față un copac și avem aici frunze verzi și galbene. Ce credeți că vom face cu ele? De ce credeți că am ales intenționat culorile galben și verde? Acum o să vă rog să vă gândiți cum a influențat plecarea părinților la muncă peste hotare asupra copiilor, familiilor, asupra societății.*
- 4) Copiii pe rând vor numi efectele migrației și împreună cu ei decideți dacă este un efect pozitiv sau negativ. Atunci când este numit un efect negativ, rugați un copil să lipească o frunzuliță galbenă pe poster la nivelul pământului (frunză căzută), iar atunci când este un numit un efect pozitiv, rugați un alt copil să lipească o frunzuliță verde pe creanga copacului de pe poster.
- 5) În final, după ce copiii vor emite mai multe efecte ale migrației, rugați doi copii să numere câte frunzulițe galbene și verzi sunt pe poster.
- 6) Indiferent de numărul frunzulițelor, formulați împreună concluzia. Ghidați copiii spre ideea că fiecare copil poate contribui la reducerea efectelor negative și mărirea efectelor pozitive.

III. Vizionarea filmului „In Exile” (20 min)

- 1) Propuneți copiilor să vizioneze filmul „In Exile”.
- 2) Inițiați discuții în baza filmului:
  - Ce v-a plăcut cel mai mult în acest film?
  - Ce v-a deranjat, nu v-a plăcut în film?
  - Cum se simte un copil ai căror părinți sunt plecați peste hotare?
  - Despre ce își doresc copiii să discute cu părinții înainte ca aceștia să plece? (notați pe foaie flipchart)
  - Dar cum se simt părinții care muncesc peste hotare, departe de casă?
  - Ce așteaptă părinții de la copiii lor?
  - Ce doresc copiii să le comunice părinților care sunt plecați? (notați pe foaie flipchart)
  - Cu ce ați putea contribui voi pentru a avea o relație pozitivă cu părinții, fie ei sunt prezenți, fie plecați?
  - În cazul în care vă confrunțați cu anumite probleme cui vă adresați, de la cine cereți ajutor?

Sugestie: în discuție cu copiii încercați să evidențiați următoarele aspecte:

- plecarea părinților peste hotare nu reduce iubirea și dragostea față de copii;
- copiii nu sunt de vină pentru faptul că părinții pleacă în străinătate;
- dorințele satisfăcute nu acoperă necesitățile de siguranță, protecție, iubire și atașament;
- părinții își pot lua copiii cu ei.

IV. Mini-chestionar (10 min)

După discuțiile în grup rugați copii, în decurs de 10 min, să completeze Mini-chestionarul (*fișa resursă*) și să le introducă în plic. Menționați că nu este necesar să semneze aceste chestionare, și explicați-le că răspunsurile lor ne vor ajuta să evaluăm reușita activității în particular și a situației în domeniul migrației la general.

Notă pentru animator: Este recomandat ca acest mini-chestionar să fie realizat înaintea desfășurării activității „Avionul cu mesaje”, deoarece răspunsurile din chestionare să nu fie influențate de răspunsurile colective de la următoarea activitate.

V. Activitatea „Avionul cu mesaje” (35 min)

- 1) În cadrul activității fiecare copil va primi câte o coală de hârtie colorată. Pe masa de lucru va fi câte un set de carioci.
- 2) Fiind ghidați de facilitator, copiii vor confecționa un avion.
- 3) Pe aripile avionului vor fi scrise mesaje pentru părinții, care au intenția să plece la muncă peste hotare și celor, care deja muncesc în străinătate.
- 4) Copiii vor fi ghidați să scrie mesaje optimiste, de încurajare, de susținere, de apreciere de mulțumire adresate părinților.
- 5) După confecționarea avioanelor copiii le vor înălța afară/ în sală, în funcție de timpul de afară.

VI. Finalizare (5 min)

- 1) Discutați cu copiii despre cum s-au simțit pe parcursul activității, ce le-a plăcut cel mai mult, ce au reținut din activitate în ce privește relația cu părinții.
- 2) Mulțumiți copiilor pentru implicare.

MODEL ACTIVITATE PENTRU GRUP COPII 12-16 ANI

DURATA: 90 min

MATERIAL NECESARE

- proiector, ecran, boxe, laptop
- 4 foi flipchart
- coli albe A4
- coli colorate A4
- foarfece
- 4 seturi carioci
- markere 4 culori
- foite cu lipici de 2 culori
- 4 clei-creion
- bandă adezivă

PAȘI

I. Prezentare (10 min)

1) Pregătiți din timp:

- decupați din hârtie albă cercuri cu diametrul 5 cm, ce vor fi desenate de copii,
- decupați din hârtie colorată frunze verzi și galbene;
- un poster pe care desenați un peisaj care să conțină soare, nurași, poieniță, copaci, lac/râu, astfel ca să fie spațiu unde să fie lipite „nutrițele”;
- un poster pe care desenați un copac cu ramuri fără frunze.

2) Vă prezentați grupului (nume, prenume, funcția pe care o dețineți) și descrieți în linii generale cu ce vă ocupați.

3) Rugați copiii să deseneze o „nutriță” care seamănă cu dispoziția pe care o are la moment, să scrie prenumele pe foită și s-o lipească pe poster. Condiția alegerii locului pe poster este – *Acest peisaj este un spațiu pentru toți copiii. Fiecare copil are un loc sub soare. Lipește „nutrița” ta în acel loc unde vrei că te simți confortabil și spune cum te simți și de ce ai ales acest loc sub soare.*

4) După ce toți copiii se vor prezenta faceți concluzie despre dispoziția pe care o au copiii.

5) Explicați scopul întâlnirii.

II. Discuție „Fenomenul și efectele migrației” (20 min)

1) Pregătiți din timp un poster pe care desenați un copac doar cu ramuri.

2) Inițiați cu copiii o discuție despre ce înseamnă migrație și plecarea adulților la muncă peste hotare din punctul lor de vedere.

- Ce înseamnă pentru voi migrația și plecarea adulților la muncă peste hotare?
  - Migrația este un fenomen real, obiectiv sau nu? De ce?
  - Migrația/ munca peste hotare este un fenomen considerat doar distructiv? De ce?
  - În ce măsură acest fenomen poate fi stopat?
- 3) Împărțiți participanții în 3 grupuri. Fiecare grup va primi minim 10 foițe cu lipici de două culori (verde și galben).
  - 4) Solicitați copiilor să identifice efectele pozitive și cele negative ale migrației asupra copiilor (gr.1), familiei (gr.2), comunității/societății (gr.3). Efectele negative și cele pozitive vor fi scrise pe foițe de culori diferite. Menționați – un singur efect pe o singură foiță cu lipici, efectele negative vor fi scrise pe foițele galbene, efectele pozitive pe foițele verzi.
  - 5) Grupurile pe rând vor numi efectele migrației și le vor lipi pe poster: foițele verzi – pe crengile copacului, iar cele galbene la baza copacului de pe poster.
  - 6) Formulați împreună concluzii. Ghidați copiii spre ideea că fiecare copil poate contribui la reducerea efectelor negative și mărirea efectelor pozitive.

III. Vizionarea filmului „In Exile” (20 min)

- 1) Propuneți copiilor să vizioneze filmul „In Exile”.
- 2) Inițiați discuții în baza filmului:
  - Ce emoții v-a trezit?
  - Ce v-a plăcut cel mai mult în acest film?
  - Ce v-a deranjat, nu v-a plăcut în film?
  - Cum se simte un copil ai căror părinți sunt plecați peste hotare?
  - Despre ce își doresc copiii să discute cu părinții înainte ca aceștia să plece? (notați pe foaie flipchart)
  - Dar cum se simt părinții care muncesc peste hotare, departe de casă?
  - Ce așteaptă părinții de la copiii lor?
  - Ce doresc copiii să le comunice părinților care sunt plecați? (notați pe foaie flipchart)
  - Cu ce ați putea contribui voi pentru a avea o relație pozitivă cu părinții, fie ei sunt prezenți, fie plecați?
  - În cazul în care vă confrunțați cu anumite probleme cui vă adresați, de la cine cereți ajutor?

Sugestie: în discuție cu copiii încercați să evidențiați următoarele aspecte:

- plecarea părinților peste hotare nu reduce iubirea și dragostea față de copii;
- copiii nu sunt de vină pentru faptul că părinții pleacă în străinătate;
- dorințele satisfăcute nu acoperă necesitățile de siguranță, protecție, iubire și atașament;
- părinții își pot lua copiii cu ei.

IV. Mini-chestionar (10 min)

După discuțiile în grup rugați copiii, în decurs de 10 min, să completeze Mini-chestionarul (*vedeți Fișa resursă*) și să le introducă în plic. Menționați că nu este necesar să semneze aceste chestionare, și explicați-le că răspunsurile lor ne vor ajuta să evaluăm reușita activității în particular și a situației în domeniu migrației la general.

Notă pentru animator: Este recomandat ca acest mini-chestionar să fie realizat înaintea desfășurării activității „Avionul cu mesaje”, deoarece răspunsurile din chestionare să nu fie influențate de răspunsurile colective de la următoarea activitate.

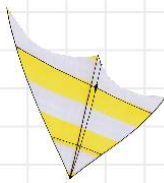
VII. Activitatea „Avionul cu mesaje” (35 min)

- 1) În cadrul activității fiecare copil va primi câte o coală de hârtie colorată. Pe masa de lucru va fi câte un set de carioci.
- 2) Fiind ghidați de facilitator, copiii vor confecționa un avion.
- 3) Pe aripile avionului vor fi scrise mesaje pentru părinții, care au intenția să plece la muncă peste hotare și celor, care deja muncesc în străinătate.
- 4) Copiii vor fi ghidați să scrie mesaje optimiste, de încurajare, de susținere, de apreciere de mulțumire adresate părinților.
- 5) După confecționarea avioanelor copiii le vor înălța afară/ în sală, în funcție de timpul de afară.

V. Finalizare (5 min)

- 1) Discutați cu copiii despre cum s-au simțit pe parcursul activității, ce le-a plăcut cel mai mult, ce au reținut din activitate în ce privește relația cu părinții.
- 2) Mulțumiți copiilor pentru implicare.

De vorbă cu copiii...
Campania „Familii fără hotare”
www.farahotare.md

1 Genul

Fată
Băiat

2 Vârsta

3

Ai învățat ceva nou în timpul acestei activități?

Da
Nu

4

Ai părinți plecați peste hotare?

Da
Nu

5

Dacă DA, cine este plecat?

Mama
Tata
Ambii

6

Dacă părinții (sau unul din ei) ar pleca sau se află deja la muncă peste hotare – ce mesaj le-ai transmite?

Îți mulțumim!

RAPORT DE ACTIVITATE

Modulul: „Migrația – de vorbă cu copiii”

Instituția de învățământ: _____

Animator: _____

Profilul participanților:

- Numărul total al participanților _____
- Fete _____ băieți _____
- Vârsta (7-11 ani; 12-16+)

Ce influență a avut această activitate asupra copiilor? Explicați.

Există diferență între felul cum copiii înțelegeau/percepeau fenomenul migrației la începutul activității și la sfârșitul activității? Dacă da, cum ați caracteriza această schimbare?